

मोक्षशास्त्र (मोक्ष + शास्त्र) n. die Lehre von der Erlösung: पितृपलाद Ind. St. 2, 71.

मोक्षसाधन (मोक्ष + सा) n. Mittel zur Erlösung Ind. St. 2, 93. — Vgl. मोक्षोपाय.

मोक्षाय (von मोक्ष), °पते zur Erlösung werden: मोक्षायते च संसारः कुलधर्मं Verz. d. Oxf. H. 91, a, 22.

मोक्षिन् (von मोक्ष 1.) adj. nach der Erlösung strebend MBh. 1, 305. 3, 1128. 3, 1312. 12, 525. 11976. MĀRK. P. 106, 53. Verz. d. Oxf. H. 46, a, 4. erlöset WEBER, RĀMAT. UP. 329. 332, wo धृमती भूवा मोक्षी भवति zu lösen ist.

मोक्षोपाय (मोक्ष + उ) m. Mittel zur Erlösung H. 77. HARIV. 14343. Verz. d. Oxf. H. 27, b, No. 70. 334, a, 18. a sage, a saint, a devotee WILSON angeblich nach H. 77.

मोक्ष्य (von मोक्ष्य) adj. zu befreien, zu retten HARIV. 9398.

मोग m. Wasserpocken HĀ. 142.

मोघ (von 1. मुक्) 1) adj. f. झा eitel, zwecklos, fruchtlos, vergeblich AK. 3, 2, 31. H. 1310. an. 2, 54. MED. gh. 4. HALĀ. 4, 75. यच्चिकेत सत्यमित्तत्र मोघम् RV. 10, 33, 6. यडुलूको वर्दति मोघमेतत् hat Nichts zu bedeuten 165, 4. मोघमत्रं विन्दते अत्रचेताः 117, 6 (vgl. MBh. 3, 387). ÇĀT. Br. 3, 3, 3. मोघस्त र्य कश्यपापास संगर्ः AIR. Br. 8, 21. मोघं स्कन्दितमार्कभम् M. 9, 50. मोघाशा मोघकर्माणो मोघज्ञानाः BHAG. 9, 12. MBh. 1, 2381. वाण 14, 2445. R. 1, 76, 8. 6, 80, 35. R. GORR. 2, 74, 29. 83, 16. °संकल्प 5, 13, 21. HARIV. 10761. Spr. 801, 1372. 4768. मोघाः क्रियाः सर्वा भवत्येव गतायुषः SUÇA. 1, 117, 12. RAÇH. 11, 39. 14, 65. MBh. 6. KATHĀS. 18, 126. 33, 86. 36, 134. 49, 196. RĀGA-TAR. 3, 466. BUĀG. P. 3, 14, 14. 7, 13, 29. मोघम् adv. यदि मोघं देवां अय्युक्ते RV. 7, 104, 4. ÇĀT. Br. 3, 2, 3, 6. मोघं पार्थ स जीवति BHAG. 3, 10. R. GORR. 1, 77, 12. Spr. 3699. मोघकामिन् ohne Grund lachend Ind. St. 3, 466. मोघ = हीन MED. = हीन H. an. Vgl. अमोघ, wo noch hinzugefügt werden könnte अमोघातिथि ein Gast, der nicht vergeblich kommt, MBh. 7, 3759. — 2) m. Einfriedigung, Hecke, Zaun ÇĀDAM. im ÇKDR.: vgl. मोघालि. — 3) f. झा Bignonia suaveolens AK. 2, 4, 3, 35. H. an. MED. eine best. Pflanze, deren Same gegen Eingeweidewürmer gebraucht wird (विडङ्ग), ÇĀDAM. im ÇKDR.: vgl. अमोघा.

मोघता (von मोघ) f. das Eitelsein, Vergeblichsein: नक्ति दिव्यानी वीर्यं भङ्गति मोघताम् KATHĀS. 69, 100.

मोघपुष्पा (मोघ + पुष्प menses) adj. f. unfruchtbar RĀGĀN. im ÇKDR.

मोघी (von मोघ) adv. mit कर machen, dass Etwas vergeblich ist, ver-eiteln MBh. 41. KUMĀRAS. 3, 9. mit भू zwecklos —, vergeblich werden: स दृष्ट्वा बाणवर्षं मोघीभूतम् vereitelt MBh. 3, 1588.

मोघालि m. = मोघ 2. HĀ. 98.

मोच m. Moringa pterygosperma Gaertn. H. an. 2, 59. MED. k. 8. MBh. 3, 11568. Wohl auch Musa sapientum SUÇA. 2, 173, 2. HIÖUEN-TSANG 1, 92. 187 (hier könnte auch मोचा gemeint sein). f. झा = कदली, रम्भा Musa sapientum AK. 2, 4, 3, 1. TRIK. 3, 3, 77. H. 1136. H. an. MED. HALĀ. 2, 37. neben कदली PAÑĀR. 3, 13, 11. die Baumwollenstaude AK. 2, 4, 3, 27. TRIK. H. an. MED. die Indigopflanze RĀGĀN. im ÇKDR. f. ई Hingscha repens RĀSAM. im ÇKDR. n. Banane (die Frucht) AK. 3, 6, 3, 30, v. l. VĀGBH. 4, 6, 120. — Vgl. पर्वतमोचा, क्लृप्तमोघी, मोच.

मोचक 1) adj. (vom caus. von 1. मुच्) a) befreiend, erlösend MED. k. 140. भवत्वन्धैक° PAÑĀR. 4, 3, 20. — b) = विरगिन् der alle Leiden-schaften aufgegeben hat H. an. 3, 84. MED. — 2) m. = मोच Moringa pterygosperma Gaertn. AK. 2, 4, 2, 11. H. 1134. H. an. MED. Musa sapientum H. an. MED.; vgl. तीर्° = मोक्ष (d. i. मुष्कक) H. an. = मुष्कक RĀGĀN. im ÇKDR. — 3) f. मोचिका eine best. Pflanze, wohl Musa sapientum; s. u. तार 2, a. am Ende und vgl. क्लि°.

मोचन (vom caus. von 1. मुच्) 1) adj. f. ई a) befreiend von: निखिला-घ° BUĀG. P. 6, 13, 23. भव° GĪR. 1, 21. — b) schleudernd: रतिनायक-सायकमोचने लोचने GĪR. 12, 19. नीलनलिनश्रीमोचनं लोचनम् 10, 14. — 2) f. ई eine best. Pflanze, = कण्टकारी GĀTĀDH. im ÇKDR. मोचिनी WILSON in der 2ten Aufl. — 3) n. nom. act. zur Erklärung von मुत्तिना, मु-ष्टि, मूल Nir. 3, 19. 6, 1. 3. a) das Lösen, Abspannen: र्य° MBh. 3, 3013. — b) das Befreien, Freilassen, Loslassen DAÇAK. in BENF. Chr. 198, 10. ÇUK. in LA. (II) 33, 14. (डिम्बम्) धमपार्थं काराकृतमोचनम् Schol. zu NAIŠU. 22, 53. ऋण° das Befreien von einer Schuld, das Abtragen einer Schuld für Jmd Mir. 268, 9. das Loswerden einer Schuld; s. ऋणमोचन-तीर्थ in den Nachträgen. — c) das Entlassen, Fließenlassen: इन्द्रिय° (des Samens) GOBU. 3, 1, 12. — Vgl. कपाल°, गर्भ°, चीर्° (in den Nach-trägen), पिशाच°.

मोचनपट्टक (मो° + पट्ट) Filter VJUTP. 209.

मोचनिका (von मोचनी) f. N. pr. eines Frauenzimmers KATHĀS. 10. 140. — Vgl. वन्ध°.

मोचनिर्वास (मोच + नि°) m. = मोचरस RĀGĀN. im ÇKDR. u. dem letzten W.

मोचनीय (vom caus. von 1. मुच्) adj. freizulassen, loszulassen PAÑĀR. 202, 5.

मोचपितरु (wie eben) nom. ag. der da befreit, — freilässt KULL. zu M. 8, 342.

मोचयितव्य (wie eben) adj. zu befreien MĀLAV. 9, 1 (मोक्षव्य v. l.), ver-mittelst Jmd (instr.) von Jmd (instr.) in Freiheit gesetzt werden könnend 4 (मोचितव्य v. l.).

मोचरस (मोच + रस) m. das Harz der Gossampinus Rumphii Sch. & Endl. RĀGĀN. im ÇKDR. SUÇA. 1, 141, 7. 2, 78, 19. 439, 7. ÇĀNĀG. SAÑH. 2, 1, 24, 2, 10.

मोचसार (मोच + सार) m. dass. RĀGĀN. im ÇKDR. u. मोचरस.

मोचस्राव und मोचस्रुत् m. dass. ebend.

मोचाट (von मोच) m. 1) das Mark der Banane, = कदलीगर्भ H. an. 3, 169. Kern der Banane, = रम्भास्य MED. 1. 33. — 2) Nigella indica Roxb. — 3) Sandel H. an. MED.

मोचि s. क्लि°.

मोचिक m. Gerber, Schuhmacher VJUTP. 97.

मोचितव्य s. u. मोचयितव्य.

मोचिन् (von 1. मुच्) adj. befreiend; s. वन्धमोचिनी. मोचिनी bei WILSON fehlerhaft für मोचनी.

मोच्य (wie eben) adj. 1) frei zu lassen JĀGĀN. 2, 163. अ° RAÇH. 3, 65. — 2) herauszugeben, zurückzugeben: आधि JĀGĀN. 2, 64.

मोक्षकेशिन् s. u. मुञ्ज°.